

WEBINAR Nº28.

Recollida selectiva vs reciclatge. Obligacions informatives per als ens locals.

A continuació es responen els dubtes plantejats pels assistents al llarg de la sessió:

1. La informació de les ordenances i taxes en cas de competències delegades al consell comarcal, les han d'informar cada municipi?

De manera general, les ordenances de servei i les taxes municipals les ha d'aprovar l'ens local del municipi en qüestió.

D'altra banda, l'ens local pot delegar les competències de recollida i gestió de residus a un ens supramunicipal.

Depenent del model de delegació a l'ens supramunicipal, les ordenances i taxes les hauran d'aprovar els ens locals o els ens supramunicipals.

La via establerta per informar a l'Agència de Residus de Catalunya dels instruments de gestió com contractes, ordenances i taxes és la Declaració de l'Estat Actual (DEA) de la recollida selectiva.

En general, el responsable de presentar la DEA és l'ens delegat del retorn de l'impost cedit (antic cànon) per a la recollida de residus municipals o bé l'ens titular de la recollida selectiva de la fracció orgànica, per tant, serà aquest qui haurà d'aportar la informació relativa a les ordenances i taxes de cadascun dels municipis pels quals tingui delegat el servei o el retorn de l'impost cedit. En cas de tenir dubtes en relació a algun cas concret de qui ha d'enviar aquesta informació, teniu a la vostra disposició la bústia del Departament de Foment de la Recollida Selectiva (recollidaselectiva.arc@gencat.cat).

2. Respecte a gestors privats comercials. El Model d'Ordenança reguladora de la gestió de RM de l'ARC contempla que l'ens ha de validar els gestors que contractin els comerços... Hi ha un article (el 9) molt complet especificant els requisits. La pregunta és: no és suficient que l'Ajuntament comprovi que el gestor i el transportista privats estiguin autoritzats per l'ARC? A part de demanar-los informe anual amb les dades de recollida.

A l'article de 20 apartat 3 de la Ley 7/2022, de 8 de abril, de residuos y suelos contaminados para una economía circular, s'indica el següent:

El productor inicial u otro poseedor de residuos comerciales no peligrosos deberá separar en origen y gestionar los residuos de conformidad con las obligaciones en el artículo 25, y acreditar documentalmente la correcta gestión ante la entidad local, o bien podrá acogerse al sistema público de gestión de los mismos cuando exista, en los términos que establezcan las ordenanzas de las entidades locales. Si de la documentación se manifiesta una gestión incorrecta o deficitaria, esta deberá remediarse en el plazo que establezca la autoridad competente, de lo contrario el productor deberá adherirse al servicio municipal de recogida. En caso de incumplimiento de las obligaciones de gestión de residuos comerciales no peligrosos por su productor u otro poseedor, la entidad local asumirá subsidiariamente la gestión y podrá repercutir al obligado a realizarla el coste real de la misma. Todo ello sin perjuicio de las responsabilidades en que el obligado hubiera podido incurrir.

Per tant, d'acord amb el que estableix aquest article, i considerant també l'article 12 que defineix les competències dels ens locals, l'ens municipal és el responsable de la gestió dels residus municipals (domèstics i comercials) generats al seu municipi i, per tant, és aquest el que ha de comprovar que s'estan gestionant correctament.

Així mateix, també d'acord amb l'article 20, el productor de residus comercials ha d'informar a l'ens local de la gestió dels seus residus, i en cas que no s'estiguin gestionant correctament, el productor s'haurà d'adherir al servei públic. Per aquest motiu és indispensable que l'ens local estableixi el mecanisme a través del qual el productor informi a l'ens local sobre la gestió dels residus, i que aquest ho verifiqui d'acord amb el mecanisme establert a la seva ordenança. Aquesta revisió i validació també ha de permetre a l'ens local d'aplicar les exempcions o reduccions anuals a la taxa de residus per tenir contractat un servei privat.

El model d'ordenança elaborat per l'Agència de Residus de Catalunya (https://residus.gencat.cat/ca/actualitat/noticies/detall/ac_Jornada_taxa_residus) intenta donar unes pautes o consells a l'hora de definir el procediment i documentació a aportar per verificar la gestió correcta dels residus.

També cal tenir en compte que d'acord amb la normativa de trasllat de residus no perillosos vigent, no existeix cap autorització de transportistes, ja que el procediment establert consisteix tan sols una comunicació prèvia.

En definitiva, la contractació d'un transportista o operador privat no garanteix la gestió correcta de les diverses fraccions de residus municipals i/o comercials, ja que s'ha de comprovar que el productor compleixi amb allò establert a la Llei 7/2022 i per tant, separi i gestioni cada fracció correctament a les plantes de valorització o eliminació corresponents segons la fracció recollida.

3. Quina documentació hauríem de demanar anualment als productors de residus comercials no adherits al servei? Nosaltres demanem un certificat del seu gestor privat que ens acrediti la recollida però no el destí.

Tal com s'ha indicat a la resposta anterior, el fet de disposar d'un contracte amb un gestor autoritzat o transportista que hagi fet la comunicació prèvia no demostra que la gestió dels residus sigui la correcta. Cal verificar que s'estiguin separant els residus en les diferents fraccions i que el destí de cadascuna d'elles sigui l'adequat per a la fracció en qüestió, per tant caldria obtenir informació dels residus gestionats i els seus destins.

A l'article 9 del model d'ordenança de servei publicada al web de l'Agència de Residus de Catalunya trobareu un exemple de procediment i documentació a presentar de cara a la validació de la gestió correcta dels residus comercials generats al municipi en qüestió. Podeu consultar aquest model d'ordenança a través del següent enllaç: https://residus.gencat.cat/ca/actualitat/noticies/detall/ac_Jornada_taxa_residus

4. En el cas de residus comercials NO assimilables a municipals també caldrà implementar aquest nivell de control dels residus generats i la seva gestió?

A l'article 20 apartat 3 de la Llei 7/22 s'indica que el productor inicial u otro poseedor de residuos comerciales no peligrosos deberá separar en origen y gestionar los residuos de

conformidad con las obligaciones en el artículo 25, y acreditar documentalmente la correcta gestión ante la entidad local, o bien podrá acogerse al sistema público de gestión de los mismos cuando exista, en los términos que establezcan las ordenanzas de las entidades locales.

Val a dir que a la Llei 7/2022, el concepte de residus assimilables als municipals no hi apareix. El que sí que defineix a l'article 2 de definicions, són els diferents tipus de residus, com per exemple el que es considera com a residu municipal:

av) «Residuos municipales»:

1.º Los residuos mezclados y los residuos recogidos de forma separada de origen doméstico, incluidos papel y cartón, vidrio, metales, plásticos, biorresiduos, madera, textiles, envases, residuos de aparatos eléctricos y electrónicos, residuos de pilas y acumuladores, residuos peligrosos del hogar y residuos voluminosos, incluidos los colchones y los muebles,

2.º los residuos mezclados y los residuos recogidos de forma separada procedentes de otras fuentes, cuando esos residuos sean similares en naturaleza y composición a los residuos de origen doméstico.

Los residuos municipales no comprenden los residuos procedentes de la producción, la agricultura, la silvicultura, la pesca, las fosas sépticas y la red de alcantarillado y plantas de tratamiento de aguas residuales, incluidos los lodos de depuradora, los vehículos al final de su vida útil ni los residuos de construcción y demolición.

I també defineix el que són els residus comercials:

aq) «Residuos comerciales»: residuos generados por la actividad propia del comercio, al por mayor y al por menor, de los servicios de restauración y bares, de las oficinas y de los mercados, así como del resto del sector servicios.

L'ens local ha de tenir informació d'aquells residus assimilables a domèstics.

Per tant, d'acord amb aquesta definició i allò establert a l'article 20 de la mateixa llei, la informació sobre la gestió dels residus propis de l'activitat del comerç (residus comercials) seran els que els productors hauran d'informar a l'ens local, i que són principalment les fraccions de residus municipals ordinàries per a les quals l'ens local n'ofereix el servei, com per exemple la fracció resta, l'orgànica, el paper i cartró, el vidre o els envasos lleugers.

5. Els DI mensuals i trimestrals es podran fer pel SDR?

Actualment al SDR no es disposa d'un model específic per a Documents d'Identificació (DI) mensuals o trimestrals. Per tant, tal com s'indica a l'article 6 del *Real Decret 553/2020, de 2 de junio, por el que se regula el traslado de residuos en el interior del territorio del Estado*, l'operador del trasllat completarà el document d'identificació conforme l'annex III d'aquest R.D. per aquells residus que no requereixen de notificació prèvia i segons l'annex I (apartats 1 a 9), per aquells residus que requereixen de notificació prèvia. Un cop finalitzat el termini de validesa (1 mes o 3 mesos), el gestor de la instal·lació incorporarà la quantitat efectivament traslladada al document d'identificació.

6. En el cas que el Consell Comarcal faci la recollida de la fracció resta per a determinats ajuntaments, entenc que la NP i DI la presentem CC amb el nostre codi de productor?

A l'article 2 apartat a) del RD 553/2020 s'estableix el següent: *En los residuos de competencia municipal, el operador del traslado será la entidad local. En el caso que dicha competencia se lleve a cabo de manera indirecta a través de cualquiera de las formas previstas en la legislación sobre régimen local, la entidad local podrá autorizar por escrito a la empresa que presta dicho servicio para que actúe en su nombre como operador del traslado.* En aquest cas el Consell Comarcal podrà actuar com a operador i a l'apartat de productor podran fer constar el codi de productor del Consell Comarcal.

7. A més dels DI/NP cal també acords de trasllat? Quina caducitat tenen?

Si amb "acord de trasllat" es fa referència als contractes de tractament, en aquest cas, la normativa no defineix caducitat, podrien tenir la caducitat que ambdues parts acordin, si és el cas.

8. Per la resta fa falta NP+DI mensual, per voluminosos també?

En el cas dels residus voluminosos, si el destí d'aquests residus és eliminació, caldrà realitzar Notificació Prèvia i Document d'Identificació mensual, tal com s'indica al considerant III i a l'article 3, apartat 2 del R.D. 553/2020. Tanmateix, en el cas de que el destí d'aquests residus voluminosos sigui valorització, no cal fer Notificació Prèvia i el Document d'Identificació pot ser trimestral.

9. Els ajuntaments poden establir taxes per tal que els productors comercials no adherits al servei municipal de residus assumeixin els costos de les gestions que han de fer els ajuntament?

Entenem que seria una taxa diferent a la del servei de recollida de residus. Actualment, no tenim coneixement de cap ens local que cobri una taxa en relació a aquestes gestions. El *Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales* estableix els serveis pels quals els ens locals poden cobrar taxes.

10. Pel que fa a la taxa no deficitària (art.11 Ley 7/22), el termini de 3 anys és també per implantar una taxa justa? Segons la llei sembla que per taxa justa seria bonificació deixalleria o compostatge...

El termini de 3 anys fa referència l'establiment d'una taxa:

- Que permeti implantar sistemes de pagament per generació.
- Que reflecteixi el cost real de les operacions de recollida, transport i tractament de residu.

En relació als sistemes de pagament per generació (taxa justa), no es fixa termini per a la seva implantació, és suficient que existeixi aquesta taxa diferenciada que ho faci possible.

La taxa justa ha de permetre establir una part variable en funció del comportament, i per tant no seria suficient una bonificació per ús de la deixalleria o per disposar d'autocompostadors, i va lligat amb la implantació de models eficients amb individualització i/o identificació de l'usuari.

11. La traçabilitat que demaneu no són les dades que ja s'introdueixen per SDR, tant els ens locals com els gestors, etc. i que l'ARC ja disposa?

La traçabilitat fa referència al fet de disposar de la informació en relació a la gestió dels residus des del seu origen fins al seu destí final.

Les obligacions documentals de trasllat dels residus de competència municipal es fixen al R.D. 553/2020, i són bàsicament els documents d'identificació (mensuals o trimestrals) i, en alguns casos, la notificació prèvia. Aquests constitueixen l'acreditació documental de l'entrega de residus per al seu tractament. A través d'aquests, el productor del residu, responsable de la seva correcta gestió, és coneixedor de que els seus residus s'han gestionat correctament. Per altra banda, aquests documents d'identificació actualment no s'introdueixen al SDR, i es demana a l'ens locals anualment la informació de les quantitats recollides i els destins a través del Resums Anuals.

En relació a la informació de residus municipals aportada pels gestors, actualment es rep la informació de quantitats recollides i destins desglossada per origen (ens locals productors), per les fraccions orgànica, resta, RAEEs, piles i tèxtil. Pel que fa la fracció orgànica, no es demana aquesta informació a l'ens locals. En el cas de les fraccions Resta, RAEEs, piles i tèxtil, la qualitat de les dades recollides no és prou consistent per tenir una única font de dades.

Per altra banda, en el cas dels residus comercials no gestionats per l'ens local, l'Agència de Residus de Catalunya disposa dels circuits privats d'orgànica a través dels quals els operadors dels trasllats informen de la traçabilitat des del productor inicial fins a les plantes de destí final de valorització de la matèria orgànica i, al seu torn, les plantes destinatàries informen mensualment de les quantitats entrades per cada circuit. Aquestes dades es tenen en compte per a les dades estadístiques municipals i, per tant, per aquesta fracció l'ens local només hauria de verificar, d'acord amb l'article 20, que el productor en qüestió estigui donat d'alta d'algun circuit privat d'orgànica.

Actualment no es compta amb aquest mecanisme de traçabilitat per a la resta de fraccions comercials i, per tant, haurà de ser l'ens local qui sol·liciti al productor de residus comercial la informació relativa a la gestió dels diferents residus no recollits a través del servei municipal i que validi si la seva gestió és correcta (quantitats gestionades i destins), per així poder reportar les dades a l'Agència de Residus de Catalunya, d'acord amb l'article 12.5.

Per a qualsevol dubte en relació als temes tractats en aquest webinar podeu adreçar-vos al següent correu: observatorideresidus.arc@gencat.cat